

Народная Воля

ПАМЯТЬ

Ніл ГІЛЕВІЧ заслужы́ дзяржаўнае ўшанаванне

Адкрыты ліст старшыні Мінскага гарадскога выканавчага
камітэта Анатолю СІВАКУ і старшыні Мінскага гарадскога
Савета дэпутатаў Васілю ПАНАСЮКУ.

Паважаныя Анатоль
Аляксандравіч і Васіль Васільевіч!

Тры гады мінула з таго дні, як
не стала Народнага пазта Беларусь,

дзяржавы і грамадскага дзеяча
Ніла Гілевіча. Заслугі яго перад нашай
дзяржавай біспрэчны. У 1985–1995
гадах ён быў дупутатам Вярхоўнага
Савета Беларусь, членам Прэзідiuma
ВС Рэспублікі Беларусь, з'яўліўся
старшынёй Пастаяннай камісіі ВС
на адукацыю, культуру і захаванні

гістарычнай спадчыны. Шмат гадоў

узначальна

Саноз пісьменніку

Янкі Купалы і Міжнароднай прэмій

імя Хрыста Боецва, унагароджаны

ордэнам Працоўнага Чырвонага

Сцяга, ордэнам Дружбы народоў,

медалём Францішка Скарыны,

беларускім ордэнам «Кірыл і

Мілофей», ордэнам Югаслаўскай

Зоркі, украінскім ордэнам Яраслава

Мудрага. У 1991 годзе яму было

нададзена званне Народны паэт
Беларусь.

Настав ў час ушанаваць памяць
Ніла Сымонавіча Гілевіча ў Мінску.
Апошня 50 гадоў ён працый у
доме №36 па вуліцы Карла Маркса,
што знаходзіцца ў самым цэнтры
беларускай сталіцы. Просим Вас
разгледзець пытанне аб наданні
згаданай вуліцы імя Ніла Гілевіча
і ўсталяванні на ягоным дому

мемарыяльнай шыльды.

Безумоўна, вялікі патрыёт
Айчыны, Народны паэт Беларусь
Ніл Гілевіч заслужыў годнае
дзяржаўнае ўшанаванне ягонаі

памяці.

Зінаіда БАНДАРЭНКА, народная артыстка Беларусь,

Гаўрыла ГАРЭЦКІ, акадэмік Нацыянальнай акадэміі навук,

лаўрэат Дзяржавай прэміі Беларусь,

Анатоль ВЯРЦІНСКІ, паэт, лаўрэат Дзяржавай прэміі Беларусь,

Барыс ПЯТРОВІЧ (САЧАНКА), старшыня ГА «Саюз беларускіх

пісьменнікаў»,

Рыгор СІТНІЦА, старшыня ГА «Саюз мастакоў Беларусі»,

Яўген СТАСЕВІЧ, кандыдат эканамічных навук.

ШТРИХ

Сукало ушел — Кильчевский пришел

В ТЕМУ

Победитель олимпиад, мастер спорта, отец троих детей

После повышения Александра Кильчевского пост учёного секретаря Академии наук занял Андрей Иванец, который ранее был заместителем директора по научной работе Института генетики и цитологии НАН Беларусь.

Любопытно и то, что теперь в руководящем аппарате НАН будет

трез аграрника. Нынешний глава

академии Владимир Гусаков — учёный в области аграрной экономики. Еще один его заместитель — Петер Казакевич — занимается исследовательской работой по обработке почвы и посева. Оба они, как и Кильчевский, — выпускники Белорусской государственной сельскохозяйственной академии. Причем Кильчевский и Казакевич окончили этот вуз в 1977-м, а Гусаков годом ранее — в 1976 году.

К слову, у руководителя Академии наук четыре заместителя. Александр Кильчевский назначен на место Александра Сукало, который, по некоторой информации, покинул этот пост по состоянию здоровья.

Что касается Александра Кильчевского, то у него немалый опыт работы на руководящих должностях. В 1977 году он окончил Белорусскую государственную сельскохозяйственную академию, куда через год вернулся ассистентом кафедры плодово-овощеводства. Еще через 11 лет

возглавил кафедру сельскохозяйственной биотехнологии и экологии БСХА. С 2004-го по 2014 год занимал должность директора Института генетики и цитологии НАН Беларусь.

Любопытно и то, что теперь в

руководящем аппарате НАН будет

трез аграрника. Нынешний глава

академии Владимир Гусаков —

учёный в области аграрной эко-

номики. Еще один его заместитель —

Петр Казакевич — занимает-

ся исследовательской работой по

обработке почвы и посева. Оба

они, как и Кильчевский, — выпуск-

ники Белорусской государствен-

ной сельскохозяйственной академии.

Причем Кильчевский и Казакевич

окончили этот вуз в 1977-м, а Гусаков

годом ранее — в 1976 году.

Может, теперь дела в сель-

ском хозяйстве страны улучшат-

-ся? Официальная статистика сви-

детельствует о том, что аграрный

сектор Беларуси не просто пере-

живает кризис — он в глубокий

стагнации. По данным Белстата

за прошлый год, доля убыточных

(без поддержки) предприятий

АПК страны выросла до 63,5%,

кредиторская задолженность — до

7,5 миллиарда рублей. Еще через 11 лет

Ольга ГРИНЕВИЦКАЯ

ПРЯМАЯ ЛИНИЯ

В поле зрения

Почти 90% информации человек получает с помощью
зрения. Но с годами из-за условий работы, возраста,
наследственности глаза начинают хуже видеть.

Как защитить зрение и предупредить
глазные болезни?

Как часто надо проходить осмотр
у офтальмолога?

Как лечить воспалительные
заболевания глаз?

Что делать, если поранили глаз?

Можно ли сделать амбулаторную операцию на
веках (холизоны, вывороты, завороты век)?

Какие сегодня есть современные методы
коррекции близорукости и дальнозоркости?

На эти и многие другие вопросы читателей «Народной Воли»
ответит врач-офтальмолог высшей категории медицинского центра
«ЛОДЭ» Ирина Станиславовна Харланович.

Звоните СЕГОДНЯ, 17 мая, с 12 до 14.00 по телефону 328-68-41.

Присылайте свои вопросы заранее по почте или на электронный
адрес: nvonlineinfo@gmail.com с пометкой «Прямая линия».

3 прызначэнне!

Учора Аляксандр Лукашэнка прызначыў:

КІЛЬЧЭУСКАГА Аляксандра Уладзіміравіча — намеснікам
старшыні Прэзыдіума Нацыянальнай акадэміі навук Беларусь;

ІВАНЦА Андрэя Іванавіча — галоўным вучоным скратаром
Нацыянальнай акадэміі навук Беларусь;

ФІСЕНКУ Ігара Валянцінавіча — Надзвычайнім і Пайнаўмачынным
Паслом Рэспублікі Беларусь у Кіастве Манака і Партугальскай
Рэспубліцы па сумяшчальцтве.

Прайдзент таксама даў згоду на прызначэнне:

КУЛАКА Вігіля Уладзіміравіча — старшынёй Жабінкаўскага
райвыканкама;

БІСУНА Юрія Юр'евіча — старшынёй Пружанска
райвыканкама;

ТКАЧУКА Анатоля Уладзіміравіча — старшынёй Іванаўскага
райвыканкама;

ЛУГІНОЙ Таццяны Аляксееўны — старшынёй Беларускага
дзяржавнага канцэрна па вытворчасці і рэалізацыі тавараў лёгкай
прамысловасці;

КУШНАРЭНКІ Аляксея Іванавіча — генеральным дырэктарам
дзяржавнага вытворчага паліўнага падприемства «Белапіліагаз»;

ІВАНКОВІЧА Вадзіры Валер'евіча — генеральным дырэктарам
ААТ «Мінскі аутамабільны завод» — кіруючая кампанія холдинга
«БЕЛАУТАМАЗ»;

ІВАНЬКОВА Рыгора Іванавіча — генеральным дырэктарам ААТ
«Кіруючая кампанія холдингу «Лісдэльмаш»;

ДАУТАЛЫ Аляксандра Станіслававіча — генеральным дырэктарам
рэспубліканскага вытворчага падприемства «Кастрычніцкі рэвалюційны
прапрыемства» «Кіруючая кампанія холдинга «Беларуская цементная
кампанія»;

ШУЦІЛІНА Вячаслава Юр'евіча — дырэктарам установы адукацыі
«Беларускі дзяржавны эканамічны ўніверсітэт»;

БЕЛІКАНАВА Вігіля Вікторавіча — дырэктарам установы адукацыі
«Беларускі дзяржавны ордэнаваны Каstryчніцкага рэвалюційнага
прапрыемства» «Кіруючая кампанія холдинга «Беларуская цементная
кампанія»;

МАХАНЬКО Вадзіма Леанідавіча — генеральным дырэктарам
рэспубліканскага ўнітарнага прапрыемства «Навукова-практычны
цэнтр Нацыянальнай акадэміі навук Беларусь па бульбадвстве і
плодагародніцтве»;

КАСЦЮКОВА Ігара Анатольевіча — першым намеснікам міністра
архітэктуры і будаўніцтва;

АНАНІЧА Аляксея Іванавіча — намеснікам міністра архітэктуры
і будаўніцтва;

ГРЫБА Міхаіла Вячаслававіча — членам Віцебскага аблвыканкама;

ШЫКА Кірыла Іванавіча — членам Мінскага аблвыканкама;

КУБРАКОВА Івана Уладзіміравіча — членам Мінскага
гарвыканкама.

ЗИГЗАГИ

Из «Амкодора» — на МАЗ

Вчера гендиректором ОАО
«Минский автомобильный завод» назначен Валерий
Иванович. Последняя его
должность — гендиректор
ОАО «АМКОДОР».

Валерий Иванович родился в Новополоцке простой рабочей семье. После окончания Белорусского политехнического института Иванович вернулся в родной город

СПЕЦІЯЛЬНЫ РЭПАРТАЖ

Аўгустоўскі канал

12 мая адкрыўся чарговы турыстычны сезон на Аўгустоўскім канале. Летась яго наведалі 120 тысяч чалавек, прычым 70 процентаў з іх – бязвізы замежныя турысты. Сёлета чакаецца яшчэ большы наплыў.

Аўгустоўскі канал злучае басейны Віслы і Немана, агульная яго даўжыня 102,5 кіламетра, з якіх амаль 24 знаходзяцца на тэрыторыі Гродзенскай вобласці. На рэстаўрацыю беларускай часткі канала было затрачана звыш 15 мільёнаў долараў, яго эксплуатацыя пачалася ў 2006 годзе. Спачатку аматары міжнароднага воднага турызму малі сплаўляцца толькі на байдарках, а летась з адкрыццём пагранічнага пункта пропуску «Лясная – Рудаўка» з'явілася магчымасць перасякаць граніцу з Польшчай і на маламерных судах, а таксама пешшу і на роварах, што значна памножыла колькасць жадаючых наведаць гэтую мясціну.

Што прынягае турыстаў

Экскурсавод Ігар Лапеха збывае, што большасць турыстаў з Беларусі і з-за мяжы, якія наведваюць Аўгустоўскі канал, захапляюцца ягоны аўтэнтычнай прыродай, прыгожымі краявідамі, шматлікімі фуйнай і флорай.

Размаўляю з турыстамі з Польшчы і яшчэ раз пераконваюся ў гэтым. Пан Юстына і пан Марэк прыпылі на байдарках у складзе групы з польскага Аўгустова. Яны не першы раз праводзяць свае выхадніцы такім чынам і вельмі задаволены. Згадваюць, што летась на байдары даплыў да Гродна мэр горада Аўгустова і мінавіць ягоным ўражанні паўплывалі на тое, што Юстына і Марэк вырашылі паўтарыць гэтае падарожжа.

«Мусім прызнаць, што на беларускім баку прырода на канале болыць аўтэнтычнай», – кажа пан Марэк. «Тут столькі птушак розных супстракаў, калі пльывём, і краявідамі не можем наполовінай». – дадае пан Юстына.

Са слоў польскіх турыстаў, яны некалькі разоў спыніліся на водных стаянках, каб зрабіць здымкі і прафесійна падарожжа. На думку, даволі зручна выкарыстоўваць месцы для адпачынку. Пра нязручнасці і недахопы гості імкніца нічога не казаць.

Пакуль на паперы...

У дзень адкрыцця турыстычнага сезона на канале было шматлюдна, узімкі цяжкія машыны. Адзінай стаянкай побачаць сялізом «Дамбру́ка» можа ўмсціць у лепшым выпадку да пасёнтні аўтамабільні, а турыстычных аўтобусаў – яшчэ менш. Праўда, прыпаркаваць машину можна

ўздуў дарогі і такім чынам не наўядзяць прыроды.

Адна з галоўных забаў турыстаў, якія прынягаюць на канал у складзе груп, – катанне на цеплаходзе. Яшчэ летась прадпрыемства «Гроднамельводгас», якое займаецца эксплуатацыяй канала, прарапоўвало для прагулак на вадзе толькі адзін цеплаход зэмшчальнасцю да 50 пасажыраў. Сёлета, паводле слоў генеральнага дырэктара «Гроднамельводгаса» **Барыса Багданца**, акрамя цеплахода «Неман» з'явіцца яшчэ адзін – «Аўгустоў» – і трэй судны, якія могуць змясціць ад 5 да 50 чалавек; дадасць пять маторных лодак. І ўсе гэтыя судны будуть хадзіць па маршруце Беларусь–Польша. Але пра гэта пакуль можна гаварыць толькі ў будучым часе.

Сярод паслуг, якія яшчэ працуюць па прысукрауне «Гроднамельводгас», чытаюць: гадзінны фрахт за ўсё судна – 350 рублёў, кошт ківітка на аднаго чалавека – 8 рублёў. Маторная лодка (паўдзіннай арэнда на трох чалавек) – 15 рублёў, гадзінна пракату катамарана – 8 рублёў, гадзінна катанія на лодцы – 8 рублёў. Практычна ўсе сродкі плавання задейнічаны.

Экскурсавод Лапеха дадае, што сёлета побачаць з Аўгустоўскім каналам праклалі новы міжнародны веласіпедны маршрут. Ён пачынаецца ў Польшчы пад назвай «Грын вела». Цяпер можна перасічы мяжу ў пункце пропуску «Лясная – Рудаўка» і прайціць шлях да Гродна. Па маршруце ўжо ўладкавалі некалькі стаянак з альтанкамі, велапаркі імі і біяпрыральнямі. Ровары ў арэандзе можна ўзяць на шлюзе «Дамбру́ка», але іх пакуль усяго толькі дзесяць.

Барыс Багданец кажа, што інфраструктура канала зараз у стадыі развіція і з кожным годам дадаеца нешта новае. У прыватнасці, сёлета на беразе

паперы, а калі да справы дойдзе – на відома.

Насамрэч, заўважае экскурсавод Лапеха, пакуль не разверненца інфраструктура ў Сапоцкіне з гатэлямі, рэстаранамі і бістро, на канале няма дзе паабедаць. А канал дзеянічнае ўжо 13 гадоў.

Праўда, Барыс Багданец звяргае ўвагу на то, што ў ваколіцах Аўгустоўскага канала 18 агасцідзіў, паводле з якіх размешчана ўздуў берага. Ва ўсіх выдатныя ўмовы для пражывання і вельмі слушна, паколькі ў Сапоцкіне ўжо існуе пэўная неабходная інфраструктура, а на канале павінен захоўваць сябе аўтэнтычнасць, а не станавіцца месцам для гатэлю і рэстарацый.

Але пакуль у Сапоцкіне мясцовых людзі нават не чулі пра такія планы. Спадар Станіслаў распавеў «Народнай волі», што нічога асабістага ў іх мястetchку не адбываеца: працы няма, маладыя ездзяць на работу ў Гродна.

«Няма ў нас ні рэстарану, ні гатэлю, ні пабілінгу, ні прамысловага цэнтра», – сказаў Станіслаў. Ён пачынае ў Польшчы пад назвай «Грын вела». Цяпер можна перасічы мяжу ў пункце пропуску «Лясная – Рудаўка» і прайціць шлях да Гродна. Па маршруце ўжо ўладкавалі некалькі стаянак з альтанкамі, велапаркі імі і біяпрыральнямі. Ровары ў арэандзе можна ўзяць на шлюзе «Дамбру́ка», але іх пакуль усяго толькі дзесяць.

У 2003 годзе Аўгустоўскі канал быў унесены ў Спіс гісторыка-культурных каштоўнасцей Беларусі. Падрыхтавана дакументацыя для яго юключэння ў Спіс аб'ектаў Сусветнай культурнай спадчыны ЮНЕСКА.

Сёлета Аўгустоўскому каналу спаўніліся 180 гадоў.

Даведка «Народнай Волі»

План па пабудове Аўгустоўскага канала належаў Францішку Друцкаму-Любецкаму. Праект быў цалкам распрацаваны ў 1824 годзе і канал узводзіўся пад кіраўніцтвам вененага інжынера Ігнація Прандзінскага. Будаўніцтва перарывалася і скончылася толькі ў 1839 годзе. На канале было 18 шлюз, мноства маствоў, запруд, службовых будынкаў.

Падчас Другой светавой вайны імперия войскі ўзарвали трох шлюз, калі дзясятка маствоў і весом плацін. Пасля заканчэння вайны польская частка канала была адрастуравана. Беларуская частка за дойгі гады ператварылася ва ўнікальную маство, запруд, службовых будынкаў.

У 2003 годзе Аўгустоўскі канал быў унесены ў Спіс гісторыка-культурных каштоўнасцей Беларусі. Падрыхтавана дакumentaцыя для яго юключэння ў Спіс аб'ектаў Сусветнай культурнай спадчыны ЮНЕСКА.

Сёлета Аўгустоўскому каналу спаўніліся 180 гадоў.

Такога няма ва ўсей Еўропе

На гэтую асаблівасць ужо гадамі звяртаюць увагу турысты і не толькі – няма прыстойных прыбіральняў. Адзін з экспурсаводу распавядаў мне, што яшчэ некалькі гадоў таму, калі турыстаў было наўсям, заўсёды дадзілася выбачанца перад нешматлікімі наведальнікамі за то, што няма нармальных прыбіральняў. Зараз, калі турыстычныя хвалі насташоў, не ведае, як глядзець людзям у очах.

«Сістэма асценізаціў ў суседніх краінах на зусім іншым узроўні, і нам вельмі неабходна звярнуць увагу на гэтую значную дзялінчу, якую падчас можа сапсаваць уражанне ад усяго ўбачанага», – канстатуе экспурсавод.

Хаты ёсць і іншыя меркаванні. Паводле слоў літоўскага турыста спадара Їнаса, для яго падобныя прыбіральня з'яўляюцца своеасаблівай атракцыяй.

«Пабачыць такія прыбіральня ўжо немагчыма, ні ў адной еўрапейскай краіне, ні сцвярджае спадар Їнас. – А ў вас, аказаўшыца, да ветру яшчэ можна хадзіць у лес.

Пра эканамічную мэтазгоднасць

Як ужо згадвалася, разстяўніца Аўгустоўскага канала абышлася беларускай дзяржаве трохі больш, чым 15 мільёнаў долараў, – грошы ў маштабе краіны не самыя вялікія, але і не зсумі малыя. Тым не менш ніждзе ў публікацыях не сутранеся эканамічна аналізу праекта.

Спадар Багданец таксама пазбягае лічбы. Паводле яго слоў, па-першым, адноўлене і эксплуатуецца ўнікальная больш як 100-кіламетровая водная артрыя на тэрыторыі дзвюх краін.

Па другое, канал знаходзіцца ў экалагічнай чыстай зоне, дзе няма ніводнай вытворчасці. Месца з'яўлена ўнікальным для адпачынку людзей. І, урэшце, аднаўленне канала цягне за сабой развіццё цілага рэгіёна, турыстычнай іншай інфраструктуры, што паступова становіча ўпłyвае на наваколныя вёскі і мястечкі.

Згодна з планамі, у межах зацверджанай схемы тэрытарыяльнай арганізацыі рабёна Аўгустоўскага канала прадугледжана здзеяніць больш за трох дзясяткі інвестыцыйных праектаў. Але гэта пакуль толькі як 100-кіламетровая водная артрыя на тэрыторыі дзвюх краін.

Па-другой, канал знаходзіцца ў экалагічнай чыстай зоне, дзе няма ніводнай вытворчасці. Месца з'яўлена ўнікальным для адпачынку людзей. І, урэшце, аднаўленне канала цягне за сабой развіццё цілага рэгіёна, турыстычнай іншай інфраструктуры, што паступова становіча ўпłyвае на наваколныя вёскі і мястечкі.

Па другое, канал знаходзіцца ў экалагічнай чыстай зоне, дзе няма ніводнай вытворчасці. Месца з'яўлена ўнікальным для адпачынку людзей. І, урэште, аднаўленне канала цягне за сабой развіццё цілага рэгіёна, турыстычнай іншай інфраструктуры, што паступова становіча ўпływa на наваколныя вёскі і мястечкі.

Па другое, канал знаходзіцца ў экалагічнай чыстай зоне, дзе няма ніводнай вытворчасці. Месца з'яўлена ўнікальным для адпачынку людзей. І, урэште, аднаўленне канала цягне за сабой развіццё цілага рэгіёна, турыстычнай іншай інфраструктуры, што паступова становіча ўпływa на наваколныя вёскі і мястечкі.

Па другое, канал знаходзіцца ў экалагічнай чыстай зоне, дзе няма ніводнай вытворчасці. Месца з'яўлена ўнікальным для адпачынку людзей. І, урэште, аднаўленне канала цягне за сабой развіццё цілага рэгіёна, турыстычнай іншай інфраструктуры, што паступова становіча ўпływa на наваколныя вёскі і мястечкі.

Па другое, канал знаходзіцца ў экалагічнай чыстай зоне, дзе няма ніводнай вытворчасці. Месца з'яўлена ўнікальным для адпачынку людзей. І, урэште, аднаўленне канала цягне за сабой развіццё цілага рэгіёна, турыстычнай іншай інфраструктуры, што паступова становіча ўпływa на наваколныя вёскі і мястечкі.

Па другое, канал знаходзіцца ў экалагічнай чыстай зоне, дзе няма ніводнай вытворчасці. Месца з'яўлена ўнікальным для адпачынку людзей. І, урэште, аднаўленне канала цягне за сабой развіццё цілага рэгіёна, турыстычнай іншай інфраструктуры, што паступова становіча ўпływa на наваколныя вёскі і мястечкі.

Па другое, канал знаходзіцца ў экалагічнай чыстай зоне, дзе няма ніводнай вытворчасці. Месца з'яўлена ўнікальным для адпачынку людзей. І, урэште, аднаўленне канала цягне за сабой развіццё цілага рэгіёна, турыстычнай іншай інфраструктуры, што паступова становіча ўпływa на наваколныя вёскі і мястечкі.

Па другое, канал знаходзіцца ў экалагічнай чыстай зоне, дзе няма ніводнай вытворчасці. Месца з'яўлена ўнікальным для адпачынку людзей. І, урэште, аднаўленне канала цягне за сабой развіццё цілага рэгіёна, турыстычнай іншай інфраструктуры, што паступова становіча ўпływa на наваколныя вёскі і мястечкі.

Па другое, канал знаходзіцца ў экалагічнай чыстай зоне, дзе няма ніводнай вытворчасці. Месца з'яўлена ўнікальным для адпачынку людзей. І, урэште, аднаўленне канала цягне за сабой развіццё цілага рэгіёна, турыстычнай іншай інфраструктуры, што паступова становіча ўпływa на наваколныя вёскі і мястечкі.

Па другое, канал знаходзіцца ў экалагічнай чыстай зоне, дзе няма ніводнай вытворчасці. Месца з'яўлена ўнікальным для адпачынку людзей. І, урэште, аднаўленне канала цягне за сабой развіццё цілага рэгіёна, турыстычнай іншай інфраструктуры, што паступова становіча ўпływa на наваколныя вёскі і мястечкі.

БАЛЮЧАЯ ПАМЯТЬ

Крытавы світанак вогненай вёскі

*«У 1943 годзе нас палілі і забівалі свае,» –
кажуць жыхары Нацкава Мастоўскага раёна.*

**Чорны дзень –
16 сакавіка
1943 года**

На Радаўніцу ў Беларусі прынята наведваць могілкі, памінаць памерлыхіх свалкі. Старожытная традыцыя засталася, а сам абрад ужо мала хто памятае. Тому кожны памінаць як уздуманаца – і з яйкам фарбаваным, і з пірагом велікодным, і з чаркай, і са скваркай. Часам на вясковых могілках на гэты дзень нават песні чуюцца, прычым зусім не памінальныя. Гэта ж пра Радаўніцу люд наш кемлівы прыказку прыдумаў: да абеду плачам, а па абедзе скачам.

Неяк я зрабіў заўгагу аднавіяскому, што зацнадта весела чаркавалі сярод прыбранных у пластмасавыя кветкі помінкі. І пачуў у адказе: «А чаго сумаваць? Радаўніца – значыць, радавацца траёба!» І ніяк я тым весельчакам не давёў, што Радаўніца не ад слова «радасць» паходзіць, а ад балцкага «raudoti», што якраз і азначае «смуткаваць», «рыдаць».

Гэтым разам пасля наведвання могіл родных я вырашыў пад'ехаць у недалёкую вёску Нацкава. Ад нашага мястачка Дзярэчын да яго кіламетры чатыры, хоць гэта ўжо суседні Мастоўскі раён. Даўно, яшчэ ў школе, я чуў, што падчас Другой сусветнай вайны вёска тая была спалена, а многіх жыхары забыты. Прычым не наимецкім карнікамі ці паліціямі...

Нацкава сустрала мяне пошчакам саладею ў прыдарожных вербалозах. Сям-там на прысадзібных палетках вяскоўцы дасаджвалі бульбу. Каб не перашкаджаць сваім роспітамі людзям пры справе, я спачатку скіраваўся на мясцовыя могілкі. З краю яны ўпрадакаваны, з акуратнымі мармуровымі помінкамі. А вось усіх здзіну не прынесці, не пралезці – усё зарасло калючым кустоўм.

Мяне цікавілі пахаванні 1943 года. Абіраўшыся і сабраўши на адзенне ўсёсі наяўны на могілках дядзюнік, я нарецце напаткай пакошаны помінкі з надпісам: «Касач Віладімір Васільевіч. Род. 1898 г. Убіт 1943 г. 16.III.». Прыладзіўшы ля падножжа помінка свечку-зіч, я паспрабаваў уяўіць тую трагедыю, якая адбылася ў прыясным Нацкаве 76 гадоў таму...

Падчас вайны ў навакольных лясах дзеянічай партызанскай атрад «Перамога» пад камандаваннем Паула Булака. Зразумела, партызанам трэба было апранацца і ёсць – аднымі святым духам не навоюеш. І народныя мсціўцы началі па начах наведаць ў Нацкава – у каго кожухом разжывуцца, у каго ботамі, у каго карову з двера звідуць. Каб абароніцца ад начных гасцей, нацкавцы стварылі атрад самааховы, санкцыянували немцамі, якія стаялі ў Дзярэчыні. А партызанамі адказаці на гэта карнай аперацый.

Той дзень – 16 сакавіка 1943 года – у вёсцы да гэтай пары успамінаюць з жудасцю. Прызначада, ідуць ад хаты да хаты, я ніяк не мог паверыць, што ўсё пачутае – праўда.

Падсеўшы на вулічнай лаўцы

Помнік на могілі
Уладзіміра Касача –
аднаго з 27 забітых
у Нацкаве.

невінаватых людзей пабілі. Як началі страліць, маці ўзяла мяне і меншага брата пад руکі і – цераз вуліцу. А там партызан на нас ружжо наставіў, і мы назад вярнуліся. А як стаў гаражъ будынкі, мы схаваліся ў пограб на задворках. Старшыня выглядалі і гаварылі, чыя хата гарэла...»

Памятае Лідзія Бялт і Уладзіміра Касача, чый надмагільны помінкі сведчыць пра нацкавскую трагедыю. Рэха яе яшчэ дўгія не змаўкала ў навакольных вёсках. У Лідзіі Юр'еўны язык падвесіны добра, не абыходзіца і з салённых слоўчай, якія тут даводзіцца апушціць. Такое адчуваць, што ёй хочацца сказаць пра то, пра што ў гэтым і николі не распісці.

«Уладзіка Касача тады забілі, і Пецо Бадуну, усіго 27 чалавек тады пагіблі. А партызаны ж мясцовыя былі, з суседніх вёсак – Малькавічай і Курылавічай. Мы да гэтай пары заводіміся з Курылавічамі. Яны нам: «Вы – самаахоўцы!» А мы ім: «А вы – бандыты!» І гэта прытым, што наша вёска памагала партызанам. Помні, накажуць шкарпеткі на зіму вязаць – вяжам, загадаюць аўчыны збираць – збіраем. А потым тия аўчыны аказаўся ў Курылавічах, у хате аднаго з партызану – Хрыпкам яго звалі. Курылавічы пасля вайны хадзілі ў нашай адзінцы. Ой, немцы таго не вырабілі, што некаторыя партызаны... Дзеда майго забіў партызан Лабойка; потым ён у Мастах жыў, у героях хадзіў. Забіў разрывную кулю, дзедава галава на маіх вачах разліцелася... Не тае вівалі з немцамі, як са сваімі людзьмі».

У героях хадзіў не адзін мастоўскі Лабойка. Помні, як мы, вучні Дзярэчынскай СШ, ускладзікі квекті да помінкі трайбы ардэнансу Паўлу Булаку, чыім іменем сіёны называюцца дзве вуліцы – у Дзярэчыні і Зальве. Магчыма, сёлета на 9 Мая калі таго помінка гаварылі правільнія слова па працы партызанам, зачыталіся цытаты з кнігі «Памяць» пра славутага партызана-героя. Але ці герой? Як гэта геройства – спаліц вёску быў пабінь ў чым не вінаватых людзей? Чым той Булак кіраваўся? Няглухо з Цэнтральнага партызанскашчынскага штаба ў Маскве за подпісам генерала Панамаронкі ён атрымалі персанальны загад – знішчыць Нацкава?

Яўгенія Пятроўна заўважна хвалюеца, выцірае насоўкай звільненнеля вочы. А я слухаю і вушам не веру. Лічу сваімі авалявкамі перапытца (і потым буду перапытваць у кожнага) – хто паліў хаты і забіў мірных людзей? Можа, ўсё ж дзярэчынскія паліці? Буйбу мae ўдакладненне не спадабалася. З хвіліна яна маўчыць, неяк безабаронна-дакорпала на мене паглядаючы. Мне акно ня ўнёма робіцца. Неўзабаве я чую праціўнікі.

«Сыночак, я ж, дзярэчынка Богу, яшчэ пра памінкі. Палілі і забівалі партызаны! Прыймы свае, мясцовыя. Буйбу мae камандзірамі атрада, ён з-пад Дзярэчыні. Помні, як вёска гарэла, прачнупліўся мы, а кулі свішчыці і свішчыці. Мяне, малую, брат скапіў і занес

Булаку прысвечаны цэлы артыкул з партрэтам. Зачытваю Лідзію Юр'еўну казены, без аўтарскага подпісу, тэкст: «Ужо летам 1941 года Павел Іванавіч пачаў збираць партызанчыны сілі, на базе якіх быў створаны партызанскі атрад «Перамога». Ён умела ўзнімаў, згуртоўваў і вёў масы на барацьбу супраць нямецкіх захопнікаў. Мужы і бісцяшны Павел Булак нарадаў жах на акупантнай акупанці. Жанчына рапача перапынне мяне. Апісанася ў кнізе, на яе думку, супіраочыць роўнальным падзеям.

«Эта няправда! З таго Булак і я памагатыў білі партызаны, як з мяне балерына. Не паспівалася сцямяніць, як яны прыходзілі абраць людзей. Бось на като яны жаху наводзілі! І тады (16 сакавіка 1943 г. – М.С.) прыйшлі і давай біць усіх падрад – баб, старых. Самаахоўцы то адразу пайшчыкалі ў балота – ніводзін не загінуў, а

і засталіся мы – ні кала ні двара. Дзякую Богу, знойшоўся добры чалавек пусціці да сібе, пакупль старшыни брат не выкапаў зямлянку. Каў бізнес, як я назад вярнуўся, што штоўшы розівіца, што я пілімілі сініяў, як я яму прасціў бы! Потым на нас як пілімілі – самаахоўцамі называлі, куды ні пайдзі. Выціца мы ішлі супраць савецкіх уладаў. Быцца, яхадаў, а мы ж не ішлі...»

Паўла Булака міне пабачыць не давялося – ён памёр у 1970 годзе, яшчэ пешикі пад стада хадзіў. Трохі ведаў ягонага сына Васіля, які развозіў па навакольных вёсках газавыя балоны, з-за чаго ў Дзярэчынне да яго прыляпілася мянінка Васія Балон. Помні, на падпітку ён дужа сердаваў на бацькаву чынью: «Куды ні падеду на бацькаву чынью!»

Паўла Булака міне пабачыць не давялося – ён памёр у 1970 годзе, яшчэ пешикі пад стада хадзіў. Трохі ведаў ягонага сына Васіля, які развозіў па навакольных вёсках газавыя балоны, з-за чаго ў Дзярэчынне да яго прыляпілася мянінка Васія Балон. Помні, на падпітку ён дужа сердаваў на бацькаву чынью!

Паўла Булака міне пабачыць не давялося – ён памёр у 1970 годзе, яшчэ пешикі пад стада хадзіў. Трохі ведаў ягонага сына Васіля, які развозіў па навакольных вёсках газавыя балоны, з-за чаго ў Дзярэчынне да яго прыляпілася мянінка Васія Балон. Помні, на падпітку ён дужа сердаваў на бацькаву чынью!

Паўла Булака міне пабачыць не давялося – ён памёр у 1970 годзе, яшчэ пешикі пад стада хадзіў. Трохі ведаў ягонага сына Васіля, які развозіў па навакольных вёсках газавыя балоны, з-за чаго ў Дзярэчынне да яго прыляпілася мянінка Васія Балон. Помні, на падпітку ён дужа сердаваў на бацькаву чынью!

Паўла Булака міне пабачыць не давялося – ён памёр у 1970 годзе, яшчэ пешикі пад стада хадзіў. Трохі ведаў ягонага сына Васіля, які развозіў па навакольных вёсках газавыя балоны, з-за чаго ў Дзярэчынне да яго прыляпілася мянінка Васія Балон. Помні, на падпітку ён дужа сердаваў на бацькаву чынью!

Паўла Булака міне пабачыць не давялося – ён памёр у 1970 годзе, яшчэ пешикі пад стада хадзіў. Трохі ведаў ягонага сына Васіля, які развозіў па навакольных вёсках газавыя балоны, з-за чаго ў Дзярэчынне да яго прыляпілася мянінка Васія Балон. Помні, на падпітку ён дужа сердаваў на бацькаву чынью!

Паўла Булака міне пабачыць не давялося – ён памёр у 1970 годзе, яшчэ пешикі пад стада хадзіў. Трохі ведаў ягонага сына Васіля, які развозіў па навакольных вёсках газавыя балоны, з-за чаго ў Дзярэчынне да яго прыляпілася мянінка Васія Балон. Помні, на падпітку ён дужа сердаваў на бацькаву чынью!

Паўла Булака міне пабачыць не давялося – ён памёр у 1970 годзе, яшчэ пешикі пад стада хадзіў. Трохі ведаў ягонага сына Васіля, які развозіў па навакольных вёсках газавыя балоны, з-за чаго ў Дзярэчынне да яго прыляпілася мянінка Васія Балон. Помні, на падпітку ён дужа сердаваў на бацькаву чынью!

Паўла Булака міне пабачыць не давялося – ён памёр у 1970 годзе, яшчэ пешикі пад стада хадзіў. Трохі ведаў ягонага сына Васіля, які развозіў па навакольных вёсках газавыя балоны, з-за чаго ў Дзярэчынне да яго прыляпілася мянінка Васія Балон. Помні, на падпітку ён дужа сердаваў на бацькаву чынью!

Паўла Булака міне пабачыць не давялося – ён памёр у 1970 годзе, яшчэ пешикі пад стада хадзіў. Трохі ведаў ягонага сына Васіля, які развозіў па навакольных вёсках газавыя балоны, з-за чаго ў Дзярэчынне да яго прыляпілася мянінка Васія Балон. Помні, на падпітку ён дужа сердаваў на бацькаву чынью!

Паўла Булака міне пабачыць не давялося – ён памёр у 1970 годзе, яшчэ пешикі пад стада хадзіў. Трохі ведаў ягонага сына Васіля, які развозіў па навакольных вёсках газавыя балоны, з-за чаго ў Дзярэчынне да яго прыляпілася мянінка Васія Балон. Помні, на падпітку ён дужа сердаваў на бацькаву чынью!

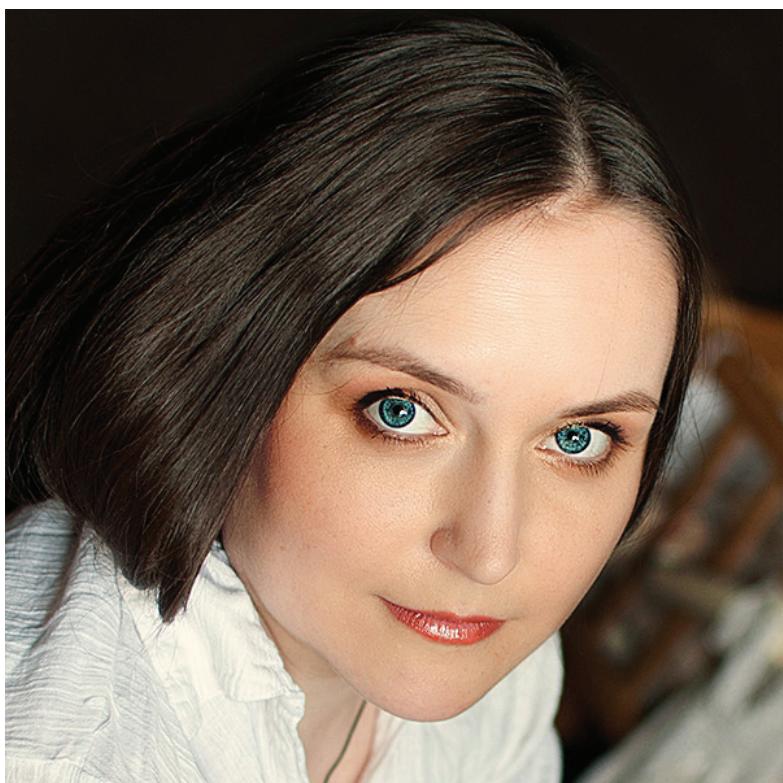
Паўла Булака міне пабачыць не давялося – ён памёр у 1970 годзе, яшчэ пешикі пад стада хадзіў. Трохі ведаў ягонага сына Васіля, які развозіў па навакольных вёсках газавыя балоны, з-за чаго ў Дзярэчынне да яго прыляпілася мянінка Васія Балон. Помні, на падпітку ён дужа сердаваў на бацькаву чынью!

Паўла Булака міне пабачыць не давялося – ён памёр у 1970 годзе, яшчэ пешикі пад стада хадзіў. Трохі ведаў ягонага сына Васіля, які развозіў па навакольных вёсках газавыя балоны, з-за чаго ў Дзярэчынне да яго прыляпілася мянінка Васія Балон. Помні, на падпітку ён дужа сердаваў на бацькаву чынью!

Паўла Булака міне пабачыць не давялося – ён памёр у 1970 годзе, яшчэ пешикі пад стада хадзіў. Трохі ведаў ягонага сына Васіля, які развозіў па навакольных вёсках газавыя балоны, з-за чаго ў Дзярэчынне да яго прыляпілася мянінка Васія Балон. Помні, на падпітку ён дужа сердаваў на бацькаву чынью!

Паўла Булака міне пабачы

ОСОБЫЕ ЛЮДИ

Несмотря на свое особое положение, матушка Вера нередко оказывается на дискуссионных баррикадах по самым острым гендерным вопросам. Ее идейные противники, феминистки, четко уловили, какой она серьезный, эрудированный противник, так как матушка не только словами, но и делами борется за свою точку зрения – она создатель и директор центра поддержки семьи и материнства «Матуля». А что касается обаяния, то женщина, которая в наше время с достоинством и шармом умеет носить шляпку с вуалью, дает, по-моему, сто очков форы очень многим «прогрессисткам».

– Матушка, вы замуж выходили за священника?

– Нет, мой будущий супруг в то время еще учился в Жироровской семинарии, но он четко представлял свою будущую судьбу.

– А вы представляли, по какому пути после брака вам предстоит пройти?

– Я в храме с 13 лет. Меня привел туда мой папа, учитель-географ. Он был завучем по воспитательной работе в средней школе, а в какой-то момент стал директором Жодинской воскресной школы. И по материинской линии все в семье были верующими: мама, бабушка и прабабушка.

– То есть вы не ломали себя ради избранника и его призыва?

– Что вы, я вообще против этой позиции – посвящение себя мужу. Его надо любить и уважать, но без пафосных посвящений и тем более жертв. Насилие над собой потом выходит боком, трансформируется – неприятие супруга.

– А какие обязанности у матушки, жены священника, есть сегодня?

– В наше время нет строгого списка, что должна делать жена священника. Но перед его рукоположением она подписывает бумагу, что полностью разделяет убеждения супруга, готова следовать за ним, куда его пошлют, и что будет помогать, а не препятствовать его служению. У меня есть чат «Матушка», где четыреста жен священников делятся своими заботами и чаяниями. Большая часть – это, конечно, многодетные мамы. Свои материинские заботы они, как правило, совмещают с пением на хорах, с организацией праздников в приходе, преподаванием в воскресной школе,

Судьба женщин, которые вышли замуж за священников, редко попадает в поле зрения общественности. Их образ в основном не выходит за рамки традиционного клише: многодетная мать, домохозяйка, верная тень сановного мужа.

Тем ярче выглядит персона матушки Веры, Вероники Сердюк, культуролога, аспирантки Академии управления, лауреата Рождественской премии 2019 года, жены настоятеля прихода Николая Японского в Минске протоиерея Павла Сердюка.

глава. А вообще, мне кажется, в нашем государстве у женщины даже больше прав и возможностей, чем у мужчин: женщина у нас по традиции пользуется неписанным статусом «слабой половины» со всеми вытекающими привилегиями.

– А почему, матушка, на вас так остро реагируют феминистки? Они довольно часто вспоминают вас в своих дискуссиях.

– Мы сталкиваемся с ними с заботой об облачении мужа, с уборкой храма, его украшением. Если приход в деревне, то, как вы понимаете, у них есть еще городок скотина.

– В общем, забот полон рот.

– Так, мы в городе вольно живем, а у мужа в храме много помощников: есть регент, который руководит хором, да и инициаторы людей в приходе Николая Японского немало.

– Устали в православной семье, мне кажется, по-прежнему довольно патриархальные: «жена да убийца своего мужа». Вас это не тяготит, пусть даже формально?

– Я же культуролог и стараюсь рассматривать все с исторической точки зрения. Нельзя утверждать, что патриархальная культура плохая, а вот современная хорошая. Нет. Просто каждая эпоха, каждая культура находит свой оптимальный режим существования семьи. Если семья очень большая, как было когда-то, то для пользы дела лучше слушаться одного старшего мужчины, а невесткам и золовкам – старшую женщину, которая доит корову и готовит на всех еду. Кстати, и в современной семье добиться от мужчины ответственности можно только одним способом: вручить ему все права.

– А у вас в семье именно так?

– Да, у нас последнее слово за папой, но он не использует это по своему прихоти. Когда есть любовь, внутренняя интеллектуальность, то муж не применяет насилие – женщина и так его поддерживает, она не идет напролом, не спорит ради спора.

– А неужели никогда не хотелось?

– Умная женщина всегда сможет вложить свое мнение в сознание мужчины в той форме, в которой ему это будет даже приятно принять. И мужчина, который любит жену, конечно, услышит ее. И поймет, что она это хочет сделать не для того, чтобы доказать, кто главнее – а во имя целесообразности, ради пользы дела. Муж всегда примет ее сторону, понимая, что у женщины есть интуиция.

– Да, но какой развитый интеллектуально и эмоционально должен быть мужчина в таком случае?

– В наше время у женщины никто не отбирает право на самостоятельный выбор спутника жизни. И еще: равноправие не означает отсутствие иерархии. В государстве есть президент или премьер-министр, в коллективе есть начальник, и в семье должен быть

печально... Вплоть до суицида. Проходит время, борцы за идею разочаровываются в ней настолько, что не могут переключиться на что-то другое... Это обнадеживает, у нас много добрых людей.

– Как дальше сложилась ее судьба, знаете?

– Она смогла уехать домой. Ее родителя родилось вне брака, и женщина сначала даже думала оставить его в роддоме. Но ребенок был такой красивый, здоровый, что медики уговаривали ее не делать этого. Идти ей было некуда, и она позвонила нам. Мама ее простила сразу, а папа только через два месяца. И теперь она наконец смогла уехать на родину. Даже успела закончить последний курс Лингвистического университета.

Батюшка наш детей возит в школу, и на кружки. Считается: чем более высок интеллектуальный уровень женщины, тем тяжелее ей дается материнство, потому что трудно «включать маму» – других мыслей много. Современная образованная мама перед появлением ребенка изучила так много методик, что хочет обязательно все применить на практике, в то время как дитя надо просто принимать и любить, накормить, крепко обнять и спать положить.

В стране увеличивается процент послеродовых расстройств, я сама прошла через послеродовый блуз после первого ребенка. А если у роженицы еще и нет доброго окружения, когда просто поку- посмотрите на женские образы, которые там упоминаются: это умные, волевые, а иногда очень воинственные женщины, они могут идти против всего социума. И когда говорят, что церковь загоняет женщину на кухню, это невежество и стереотипы. В православии женщинам всегда отводилась значительная роль. Просто не надо брать на себя мужские роли, а им отдавать свои женские обязанности. Декретный отпуск для мужчин? Да, хорошая семья использует эту возможность для сплочения. А если семья проблемная, а ты еще заставляешь мужа делать то, к чему он не приспособлен природой? И потом, как быть с грудным вскармливанием: маме

что – каждые три-четыре часа бегать в туалет сцеживаться?

– Принимает ли церковь партнерские роды?

– В традиционной культуре это называлось кувада. Мужчина не в кабаке с друзьями ждал исхода родов, он сидел на пороге дома и тоже... стоял – как бы помогал жене голосом разделить тяготы родов. Вообще, все должно быть целесообразно. При схватках муж может помочь своей жене – например, сделать ей массаж. А уж потуги – обычно дело акушерки. Мой муж присутствовал при родах и даже перерезал пуповину. Правда, не на всех пяти, а лишь когда успевал, потому что дочку я на Рождество родила, сына – на Благовещение. Он в это время в храме служил.

– Я знаю, что сейчас вы учитесь в аспирантуре Академии управления. Извините за вопрос, матушка, но – зачем вам карьера?

– За десять лет работы в центре поддержки семьи «Матуля» у меня собралось много материала, и я хочу научно проанализировать свою деятельность. Дело, конечно, не в карьере. Я считаю, что должна поделиться опытом с «полей» и предложить какие-то решения в рамках государственной программы демографической безопасности

– Может быть, вам пойти в народные депутаты?

– Я не знаю, как это происходит: наверное, кто-то должен мне это предложить? Но если на то будет воля Господня, я откажусь не буду. Дело даже не в трибуне, теперь вышел в интернет – вот тебе и трибуна. Просто я могла бы сделать свою часть работы по укреплению браков, по образованию подростков, мы ведь работаем с ними и видим, что наши дети неплохие, у них есть идеалистические представления.

– Недавно прочитала, что есть слова, которые, если часто их употреблять, формируют болезни тела. Например, «у меня от тебя голова пухнет», «ты достал меня до печенок». Как вы относитесь к такому утверждению?

– Христос говорил, что за всякое слово, которое человек произнесет, он даст ответ. Язык – орган малый, но может пронизывать, как меч. К языку надо относиться очень аккуратно. И для сохранения семейной жизни даже не столько чувства важны, сколько внутренняя культура. В моменты раздражения, слабости удержаться от плохого слова очень важно. Потом пожалеешь, а слово выпущено и работает в сознании другого человека. Чтобы сдержаться, молитвы придуманы, аскетические приемы, когда ты просто не допускаешь в ум плохих мыслей, оставляешь их на пороге и не пропускаешь в сердце. Надо концентрироваться на всем хорошем, что есть в жизни. Чувство благодарности – это большое религиозное чувство, а также то, что делает нас по-настоящему счастливыми.

Елена МОЛОЧКО.

МАТУШКА ВЕРА

Судьба женщин, которые вышли замуж за священников, редко попадает в поле зрения общественности. Их образ в основном не выходит за рамки традиционного клише: многодетная мать, домохозяйка, верная тень сановного мужа.

Тем ярче выглядит персона матушки Веры, Вероники Сердюк, культуролога, аспирантки Академии управления, лауреата Рождественской премии 2019 года, жены настоятеля прихода Николая Японского в Минске протоиерея Павла Сердюка.

глава. А вообще, мне кажется, в нашем государстве у женщины даже больше прав и возможностей, чем у мужчин: женщина у нас по традиции пользуется неписанным статусом «слабой половины» со всеми вытекающими привилегиями.

– А почему, матушка, на вас так остро реагируют феминистки? Они довольно часто вспоминают вас в своих дискуссиях.

– Мы сталкиваемся с ними с заботой об облачении мужа, с уборкой храма, его украшением. Если приход в деревне, то, как вы понимаете, у них есть еще городок скотина.

– В общем, забот полон рот.

– Так, мы в городе вольно живем, а у мужа в храме много помощников: есть регент, который руководит хором, да и инициаторы людей в приходе Николая Японского немало.

– Устали в православной семье, мне кажется, по-прежнему довольно патриархальные: «жена да убийца своего мужа». Вас это не тяготит, пусть даже формально?

– Я же культуролог и стараюсь рассматривать все с исторической точки зрения. Нельзя утверждать, что патриархальная культура плохая, а вот современная хорошая. Нет. Просто каждая эпоха, каждая культура находит свой оптимальный режим существования семьи.

– А если семья очень большая, как было когда-то, то для пользы дела лучше слушаться одного старшего мужчины, а невесткам и золовкам – старшую женщину, которая доит корову и готовит на всех еду.

– Кстати, и в современной семье добиться от мужчины ответственности можно только одним способом: вручить ему все права.

– А у вас в семье именно так?

– Да, у нас последнее слово за папой, но он не использует это по своему прихоти. Когда есть любовь, внутренняя интеллектуальность, то муж не применяет насилие – женщина и так его поддерживает, она не идет напролом, не спорит ради спора.

– А неужели никогда не хотелось?

– Умная женщина всегда сможет вложить свое мнение в сознание мужчины в той форме, в которой ему это будет даже приятно принять. И мужчина, который любит жену, конечно, услышит ее. И поймет, что она это хочет сделать не для того, чтобы доказать, кто главнее – а во имя целесообразности, ради пользы дела. Муж всегда примет ее сторону, понимая, что у женщины есть интуиция.

– Да, но какой развитый интеллектуально и эмоционально должен быть мужчина в таком случае?

– В наше время у женщины никто не отбирает право на самостоятельный выбор спутника жизни. И еще: равноправие не означает отсутствие иерархии. В государстве есть президент или премьер-министр, в коллективе есть начальник, и в семье должен быть

– Главное, что у нее есть образование, которое дает ей возможность сберечь себя и ребенка. Сейчас образование – это приданое женщины. Я считаю, что умная женщина – большой приз для мужа.

– А кем ваши дети сейчас?

– Ну, они уже большие: старшему шестнадцать, младшему шесть. Всего их у нас пятеро. Кто в детсадике, кто в школе. Государство дало нам возможность, как всем многодетным белорусам, построить четырехкомнатную квартиру.

– Но сейчас требования феминисток, мне кажется, замешаны просто на ненависти к мужчинам. Я также на ненависти к женщины, которые живут с мужчинами хорошо. И заканчивается это для феминисток, как правило,

– С каким бедой чаще всего обращаются в ваш приют женщины?

– Ну, они уже большие: старшему шестнадцать, младшему шесть. Всего их у нас пятеро. Кто в детсадике, кто в школе. Государство дало нам возможность, как всем многодетным белорусам, построить четырехкомнатную квартиру.

– Но сейчас требования феминисток, мне кажется, замешаны просто на ненависти к мужчинам. Я также на ненависти к женщины, которые живут с мужчинами хорошо. И заканчивается это для феминисток, как правило,

– А как вы даете интервью?

– Ну, они уже большие: старшему шестнадцать, младшему шесть. Всего их у нас пятеро. Кто в детсадике, кто в школе. Государство дало нам возможность, как всем многодетным белорусам, построить четырехкомнатную квартиру.

– Но сейчас требования феминисток, мне кажется, замешаны просто на ненависти к мужчинам. Я также на ненависти к женщины, которые живут с мужчинами хорошо. И заканчивается это для феминисток, как правило,

– А как вы относитесь к политически активным женщинам?

– Я считаю, женщина может делать все, что хочет, если это вписывается в рамки десяти заповедей. Наши представления о том, что православие не приветствует женскую активность, идут от незнания. Откройте Библию,

КТО ЕСТЬ КТО

Как Чиж оказался в «черном списке» налоговой инспекции

Четыре года назад компания «Трайпль» была одним из самых прибыльных частных бизнесов страны. По итогам первого квартала 2019 года известный застройщик, контролируемый бизнесменом Юрием Чижом, оказался в «черном списке» минской налоговой инспекции как должник по платежам в бюджет.

Согласно информации, размещенной на сайте Министерства по налогам и сборам Беларусь, ООО «Трайпль» фигурирует в списке плательщиков, имеющих задолженность по налогам (сборам), пеням и пошлинам по состоянию на 1 апреля 2019 года.

На протяжении последних трех лет «Трайпль» работает с убытками.

Согласно его годовой отчетности, в 2018 году чистый убыток компании составил 5065 тыс.

рублей

И ТАК БЫВАЕТ...

Президента Словакии оштрафовали на три месячные зарплаты

Андрей Киска должен уплатить штраф в размере трех месячных зарплат из-за нарушений в финансировании его избирательной кампании.

Парламентский комитет по вопросам предотвращения конфликта интересов на закрытом заседании решил, что Андрей Киска в 2013 году получил покретование на свою президентскую кампанию от собственного туристического агентства KTAG и скрыл этот факт.

СЛЫШАЛИ?
Германия введет минимальную заработную плату для стажеров

Это может увеличить доходы десятков тысяч молодых людей.

Кабинет канцлера Ангели Меркель утвердил законопроект, который предусматривает минимальную зарплату для стажеров в размере 515 евро (578 долларов) в месяц, начиная со следующего года. Уровень выплат будет расти ежегодно.

По данным Федерального агентства труда, около 65 тысяч стажеров зарабатывали меньше 400 евро в конце 2017 года, и еще 50 тысяч получали меньше 500 евро – это более 7% общего количества стажеров.

Эта мера не касается национальной минимальной заработной платы для работников, которая была введена в 2015 году и уровень которой регулярно пересматривается. Сейчас она составляет 9,19 евро (10,32 доллара) в час.

У СОСЕДЕЙ

На пост президента Латвии выдвинули трех кандидатов

На выборы президента Латвии выдвинуты три кандидатуры. Действующий президент Раймонд Вейонис не баллотируется.

От правящей коалиции выдвинут судья Суда ЕС Эгилс Левитс, от Союза «зеленых» и крестьян (СЗК) – омбудсмен

Юрис Янсонс, депутаты внутренней оппозиции партии «КРВ LV» выдвинули депутата Дидзиса Шмита.

ТАМ, У НИХ...

В Израиле дефицит сладкого перца

В минсельхозе пояснили, что дефицит продлится две-три недели. Причина нехватки популярного продукта – сложные погодные условия, заставившие фермеров отложить весенние посадки.

Тот перец, который сейчас можно найти в магазинах и торговых сетях, вырос из семян, посаженных еще в феврале. Дополнительная проблема – сокращение посевных площадей в нынешнем сезоне.

В год в Израиле выращивают 165.000 тонн сладкого перца. Более половины урожая – 90.000 тонн – предназначено на экспорт. Отправка экспортных партий осуществляется главным образом в зимние месяцы.

В ФОКУСЕ

Цена на электроэнергию в Чили упала до нуля

Цены на электроэнергию в Чили 113 дней подряд в этом году падали до нуля.

Дело том, что в стране работают мощные солнечные электростанции, поставляющие энергию с избытком. Солнечных дней в этой стране много, и станциирабатывают большое количество энергии. Настолько большое, что давать ее уже просто некуда. Поэтому потребители получают электроэнергию бесплатно.

А что в Европе?

Для Европы такая ситуация тоже не является удивительной. В Германии потребителям энергии в иные дни даже платят

за использование электричества. Так, 8 мая, в воскресенье, Германия побила новый рекорд в генерации энергии из возобновляемых источников. Благодаря солнечной и одновременно ветреной погоде совокупное производство энергии солнечными, ветро-, гидро- и биоэнергостанциями составило около 55 ГВт. Всего же в стране в этот день было потреблено 63 ГВт энергии. Таким образом, доля возобновляемых источников составила около 87%. На несколько часов цены ушли в минус, что означает выплаты потребителям энергии.

(geektimes.ru.)

ЛИСТ З ВАРШАВЫ

Будучыня Усходняга партнёрства

У выніку пашырэння Еўрапейскага Саюза ў 2004 годзе краіны за ўсходній мяжой ЕС сталі яго бліжэйшымі суседзямі. Польша і Швеція разам з некаторымі іншымі краінамі ЕС пачалі актыўна разлізоўваць ініцыятыву па стварэнні спецыяльнага партнёрства з шасцю такімі краінамі, як Азербайджан, Арmenія, Беларусь, Грузія, Малдова і Украіна. Программа была урачыста распачаты ў маі 2009 года падчас Пражскага саміту і атрымала назыву «Усходніе партнёрства» (УП). Праз дзесяць гадоў мы бачым, што яно ўжэ яшчэ недасканалае, але яно з'яўляецца своеасаблівым стапчаннем палітычных памікненняў, стратэгічнага патэнцыялу і геапалітычных кампрамісаў. Разам з тым ніводная іншая палітычная стратэгія не адлюстроўвае складанага характару ўзаемных контактў з нашымі ўсходнімі суседзямі лепш, чым УП.

Праз дзесяць гадоў пасля стварэння Усходніх партнёрства перагляду з мягтай дастасавання яго да реаліі зменіўся свету і новай геапалітычнай рэчысцасці ў рэгіёне. Патрэбны новы падыход да будучыні Усходніх партнёрства па трах асobных напрамках: збліжэнне заканадаўства, інстытуцыяналізацыя і сектарнае

добраўбыту ў непасрэднай блізкасці ад УП.

Часам можна пачуць меркавані ў абты, што кан

крэтынныя мэты пагадненнем і асацыяціўныя былі не вельмі амбіцыйнымі, іншыя, наадварот, былі завышанымі. Мы

павінны іх пераглядзець і

ўвесці неабходныя змены –

так, як мы нідаўна зрабілі,

калі далучылі дадатак па

энергетыцы да пагаднення паміж ЕС і Украінай. Вельмі

важна, каб гэтыя пагаднені

ні максімальная адпавядзілі

патрабам часу і выклікам, якія

стаяць перед нам, а таксама

таксама стаці гаспадаром

штогадовых сустрэч на

высокім узроўні, прысырав

чаных важным для далейшай

інтэграцыі з ЕС пытанням.

Старшынства можа падтрым

мач практэзіцы адміністрацыі,

паказаць практэзійскія памікнені

ні краін-партнёраў, а таксама

павялічыць заўажальнасць

ЕС і УП у рэгіёне. Як

сакратарыят, так і старшынства

з'яўляюцца да ўзмацнення

адчування ўплыву краін

рэгіёна на ўесь практэзі.

Сектарнае супрацоўніцтва

Трэці важны напрамак –

эта пашырэнне сектарнага

супрацоўніцтва. Агенцтвы,

программы і інструменты ЕС, даступныя суседнім краінам, прадугледжаюць супрацоўніцтва ў галіне мытні

прамысловых рухам, якія

працоўніцтва

і падыходы да ўпраўлі

ніць

У нас шмат агульных

сфер зацікаласці, як,

напрыклад, процідзені

ні міграцыйнаму ціску.

Тры краіны-удзельніцы УП (Грузія, Малдова і Украіна)

ужо карыстаюцца бязві

рухам, які абліяча кан

такты паміж грамадзянамі

супрацоўніцтва паміж мытн

німі службамі органамі,

адказнымі за прадстаўлені

прытулку. Больш партнёр

павінна выбраць такі шлях.

Яшчэ адным важным

элементам сектарнага

супрацоўніцтва з'яўляе

транспартнай сеткай.

Новы план дзеяньнісці для

Транс-еўрапейскай тран

спартнай сеткі ТЕН-Т пра

дугледжае фінансаванне

інфраструктурных проек

таў у памерам амаль 13 млрд

еўра, што можна пера

цільчу, паводле дадзеных

Еўрапейскай камісіі, на

4800 км дарог і чыгуначных

ліній, ёнага 11 лагісты

чных цэнтраў у краінах УП.

Рэгіянальнае пагаднен

не менш Усходніх партнёр

ства – гэта прыклад суполь

най ініцыятывы, якой могуць

корыстацца ўсе. Праз дзе

сяць гадоў пасля стварэння

Усходніх партнёрства па

ранейшаму мае патэнцыял

для збліжэння нашых сус

едзяў з Еўрапейскім Саюзам.

Мы павінны разам праду

маць маштабную палітыч

ную праграму і спосoby ўза

емадзяйнення, якія спрыя

ніца да таго, што УП захава

сваю прыягальнасць для

краін і, што сама важнае,

для грамадзян.

НРАВЫ

Брейвик через суд добился права на барбекю

Норвежскі заключенны Андерс Брейвік добіўся от адміністрацыі тюрмы права на барбекю два раза в месяц. Суд признал, что заключенный достоин более гуманного отношения к себе, и обязал

адміністрацыю тюрмы два раза в месяц выдавать заключенному Андерсу Брейвіку стейк из лосося или другой красной рыбы, свежие овощи для гриля и бокал белого сухого вина. Либо по предварительному обращению заключенного рыбу можно заменить на говядину, а белое вино заменить красным.

Судебный процесс прошел 10 мая в городе Осло. Отметим, что Брейвік сам обосновывал и отстаивал свои претензии к норвежской тюремной системе, так как во время заключения он получил высшее юридическое образование и лицензию а

Беларусь 1

06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!». 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 00.35 «Новости». 07.05, 08.05 «Новости экономики». 07.10, 08.10, 18.15, 00.15 «Зона X». 09.10 «Главный эфир». 10.20, 12.10, 18.35, 19.20 «Отчий берег». Сериал. 12.45, 13.05, 14.35, 15.25 «Три песни для Золушки». Сериал. 15.15, 18.00 «Новости региона». 17.05 «Белорусское времечко». 21.00 «Панорама». 21.50 «Женщины и спорт». 22.20 «След». Сериал. 23.55 «Арена». 00.50 «День спорта».

Беларусь 2

07.00 «Включайся!». 09.00, 18.40 «Телебарометр». 09.05, 20.05 «Понять. Простить». Док.сериал. 10.15 «Копейка в копейку». 11.05 «Мини-наизнанку. Япония». 12.00 «Черепашки-ниндзя». Мультсериал. 12.50 «Тайна Красной планеты». Мультифильм. 14.15 «Вики Кристин Барселона». Х/ф. 16.00 «Скорость: автобус 657». Х/ф. 17.40 «Погоня за вкусом». 19.15 «Суперпот». 21.10, 22.05 «Пата попал».

22.00 «КЕНО». 22.50 «Иди сюда и танцуй». 22.55 «Женский доктор». Сериал. 23.50 «Сыграй меня, если сможешь».

Беларусь 3

07.00 «Дабрабанак». 07.35, 12.20 «Беларусская кухня». 08.05, 12.00, 20.15 «Навыны культуры». 08.25, 12.15, 20.35 «Гэты дзень». 08.30 «Нацыянальны хіт-парад». 09.20, 16.30 «Штармавое папярэдзянне». М/ф. 10.40 «Навукаманія». 11.00 «Архітэктура Беларусі». 11.20, 21.05 «Алошні дзень». 12.50 «Спявая Беларусь». 13.45 «Нападару д мінулае». 14.05, 19.25 «Вызваленне». 14.35, 22.15 «Варыяント «Амега». Сериал. 15.50 «Плюбю і памятаю». 17.50 «Легенды музыки». 18.10 Концерт ВІА «Поюще гитары». 19.50 «Тэзіт у даталах». 20.40 «Кальханка». 23.00 «Артфакты».

Беларусь 5

07.00 Хоккей. Чемпионат мира. Германия-США. 08.55, 23.35 Хоккей. Чемпионат мира. Дневник. 09.25 «Итоги недели». 10.05 Художественная гимнастика. Чемпионат Европы. Баку.

12.10 Гандбол. Кубок Беларуси. Матч за 3-е место.

13.45 «Большой спорт». 14.30 Теннис. WTA. Рим. Финал. 16.35 «Кінкадз. Мнение». 17.05 Хоккей. Чемпионат мира. Швеция-Латвия (в перерывах – «Спорт-центр»). 19.30 Бокс. Всемирная суперсерия. ½ фінала. И.Баранник (Беларусь) – Д.Тэйлор (Шотландия).

21.05 Хоккей. Чемпионат мира. Канада-Дания. Прямая трансляция (в перерывах – «Спорт-центр»).

00.05 Футбол. Чемпионат Беларуси. Обзор турара.

ОНТ

06.00, 07.05, 08.05 «Наше утро». 07.00, 08.00, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.35 «Наші новыты». 09.10 «Контуры». 10.00 «Жыць здорово!». 11.10 «Ой, ма-моч-ки!..». Сериал. 12.05 «Модны прыговор». 13.10 «Дом с ліпізміямі». Сериал. 15.00 «Давай пожнеміся!». 17.25, 18.20 «На самом деле». 18.50 «Удача в придану!» с «Евроопт». Дневник. 20.00 «Время». 21.10 «Наша жызнь». 22.10, 00.00 «Мама Лора». Сериал.

00.35 «Хорошие руки». Сериал.

РТР-Беларусь

07.00 «Утро России». 10.45 «Глос-минус». 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Вести». 12.25 «Самом главном». 12.35, 14.30 «КВН». 1/8 финала Международной лиги.

13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь».

15.35 «Судьба человека». 17.25 «60 минут». 18.35 «Андрей Малахов. Прямой эфир».

20.40 «Все могло быть иначе». Сериал.

00.30 «Бечэр».

НТВ-Беларусь

06.00 «Астропрогноз». 06.05, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 20.30, 23.35 «Наші новыты». 09.10 «Сердца. Главное». 10.40 «Фарца». Сериал. 12.35, 21.20, 23.40 «Самые шокирующие гипотезы». 13.45, 20.30 «Невероятно интересные истории». 15.15, 16.50 «Балабол». Сериал. 19.55, 22.55 «СТВ-спорт». 20.05 «Столичные подробности». 22.05 «Смотреть всем!». 23.00 «Загадки человечества». 08.05 «Мухтар. Новый след». Сериал. 08.50 «Доктор Свет». 09.40 «Кири меня». 11.05 «Малая земля». 11.55, 23.10 «Прокурорская проверка». 13.25 «Обзор. Чрезвычайное происшествие». 14.00, 16.30 «Морские дьяволы. Смерч». Сериал.

17.05 «ДНК».

18.10 «Основано на реальных событиях». 19.35 «Сердца. Главное». 19.50 «Юристы». Сериал. 20.50 «Консультант». Сериал. 22.45 «ЧП.бу».

СТВ

05.30 «Большой город». 06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа». 06.10, 20.15 «Минишина». 06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения».

09.05 «Будить по-русски».

09.25 «Неделя».

10.40 «Фарца». Сериал.

12.35, 21.20, 23.40 «Самые шокирующие гипотезы».

13.45, 20.30 «Невероятно интересные истории».

15.15, 16.50 «Балабол». Сериал.

19.55, 22.55 «СТВ-спорт».

20.05 «Столичные подробности».

22.05 «Смотреть всем!».

23.00 «Загадки человечества».

08.05 «Мухтар. Новый след». Сериал.

08.50 «Доктор Свет».

09.40 «Кири меня».

11.05 «Малая земля».

11.55, 23.10 «Прокурорская проверка».

13.25 «Обзор. Чрезвычайное происшествие».

14.00, 16.30 «Морские дьяволы. Смерч».

Сериал.

17.05 «ДНК».

Битва за будущее». 15.05, 02.15 «Дела семейные. Новые истории». 16.15, 01.00 «Такому мама не научит». 17.15, 19.20 «Возвращение Мухтара-2». Сериал.

19.55 «Игра в кино».

20.40, 00.10 «Двойная сплошная».

03.50 «Наше кино. История большой любви».

04.20 «Антон Иванович сердится». Х/ф.

Россия Культура

06.30, 07.00, 07.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.30 «Новости культуры». 09.15 «Предки наших предков». 10.15 «Небытодатель».

11.10 «Я не буду газата есци».

11.45 «Когда этот ветер утихнет». Д/ф.

13.00 «Кожы з нас».

13.55, 21.40 «Клёнёк». М/ф.

16.25 «Хай так ТV».

17.00 «Таямніцы генія Шаўчэнкі». Д/ф.

18.00 «Intermagium»: «Еўропа паміж свастыкай і чырвонай зоркай».

18.50, 01.55 «Загадкі беларускай гісторыі».

19.05, 02.15 «Асаўтысты капітал».

19.30 «Вось так».

19.50, 00.05 «Студыя «Белsat».

21.25, 01.35 «Размова дня».

17.50 «Исторические концерты».

19.45 «Главная роль».

20.30 «Спокойной ночи, малыш!».

21.30 «Сати. Нескучная классика».

22.10 «Беўны віноватыя». Сериал.

23.00 «Дом архитектора».

23.50 «Магістэр ігры».

Белсат

07.00, 21.00, 01.10 «Аб'ектуў».

07.30 «ПраСвет».

08.10 «Беларускі свет».

08.30 «Мова нанова»: «Вандруйка, якая вымтоўва нервовую сістому і ўзрывае сэрца Інды».

08.55 «Эксперт».

09.15 «Зона «Свабоды».

09.55 «Віскіўцы».

10.25 «Чарза і косci». Сериал.

11.10 «Я не буду газата есци».

11.45 «Когда этот ветер утихнет». Д/ф.

13.00 «Кожы з нас».

13.55, 21.40 «Клёнёк». М/ф.

16.25 «Хай так ТV».

17.00 «Таямніцы генія Шаўчэнкі». Д/ф.

18.00 «Intermagium»: «Еўропа паміж свастыкай і чырвонай зоркай».

18.50, 01.55 «Загадкі беларускай гісторыі».

19.05, 02.15 «Асаўтысты капітал».

19.30 «Вось так».

19.50, 00.05 «Студыя «Белsat».

21.25, 01.35 «Размова дня».

23.00 «Часцільны філіят Бориса Васільева».

02.15 «Геній рускага модерна. Федор Шехтель».

Белсат

07.00, 14.15, 19.50, 00.20 «Студыя «Белsat».

08.05, 15.20, 21.00, 01.25 «Аб'ектуў».

08.30, 15.45, 21.25, 01.50 «Размова дня».

08.45, 16.00 «Загадкі беларускай гісторыі».

09.00, 16.15 «Асаўтысты капітал».

09.25 «Лонданцы». Сериал.

10.10 «Хай так ТV».

10.40, 22.35 «Intermagium»: «Еўропа паміж свастыкай і чырвонай зоркай».

11.30 «BelSat Music Live».</

ПЯТНИЦА, 24 МАЯ

Беларусь 1

- 06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!». 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 01.00 «Новости». 07.05, 08.05 «Новости экономики». 07.10, 08.10, 18.15 «Зона Х. Криминальная хроника». 09.10 «След». Сериял. 10.45, 12.10, 18.40, 19.20 «В чужом краю». Сериял. 13.05 «Детский доктор». 13.35 «День в большом городе». 14.35, 15.25 «Уйти, чтобы вернуться». Сериял. 15.15, 18.00 «Новости региона». 17.05 «Сваты-5». Сериял. 21.00 «Ланорама». 21.50 «Чтобы увидеть радугу, нужно перекинуть дождь». Сериял. 01.20 «День спорта».

Беларусь 2

- 07.00 «Включайся!». 09.00, 18.05 «Телегиометр». 09.05, 20.10 «Слепая». Док.сериал. 10.05, 21.05 «Человек-невидимка». 11.05, 18.10 «Это делает твоя жена?». Сериял. 13.15 «Женский доктор». Сериял. 14.10, 17.30 «Когда мы дома». 14.40 «Свадебный размер». 15.40 «Ничего себе ньюз». 15.45, 00.05 «ПИН код». 16.35 «Центральная больница». Сериял. 22.00 «Спортлото 5 из 36», «КЕНО». 22.05 «Битва экстрасенсов. 17-й сезон».

Беларусь 3

- 07.00 «Дабранак». 07.35, 12.20 «Беларуская кухня». 08.05, 12.00, 20.15 «Навіны культуры». 08.20, 18.35 «Ліквідацыя». Сериял. 09.10, 16.30 «Сустрэнемэ ў метро». М/ф. 11.20, 21.05 «Апошні дзень». 12.45 «Сілы веры». 13.10 «Славае Беларусь». 14.00 «Легенды музыки». 14.25, 19.25 «ВМФ СССР. Хроніка Перамогі». 14.50 «Грані Перамогі». 15.15, 21.45 «Варыянт «Амега». Сериял. 19.50 «Камертон». 20.35 «Эты дзень». 20.40 «Кальханка». 22.55 «Час кіно». 23.05 «Актыса». 23.15 «Уладзімір Савіч. Малонкі часам». 23.25 «Свято дадэй зоркі».

Беларусь 5

- 07.00, 11.00, 13.00 Хоккей. Чемпионат мира. ¼ финала. 08.55 Хоккей. Чемпионат мира. Дневник. 09.25 Теннис. WTA. Страсбург. Четвертьфинал. 15.00 Теннис. WTA. Страсбург. Полуфинал. Прямая трансляция. 17.00 «Треніровочный день». 17.30 «Легенды мирового спорта». 18.00 «Хоккей для всех». 18.35 Футбол. «Беларусбэн». Чемпионат Беларуси. БАТЭ (Борисов) – ФК «Слуцк». Прямая трансляция (в перверье – «Спорт-центр»). 20.40 «Наша Олимпіада». 21.15 Футбол. Чемпионат мира. У-20. Украина-США. Прямая трансляция (в перверье – «Спорт-центр»). 23.15 Теннис. WTA. Страсбург. Полуфинал.

ОНТ

- 06.00, 07.05, 08.05 «Наше утро». 07.00, 08.00, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 00.30 «Наши новости». 09.10 «Сегодня 24 мая. День начинается». 09.50 «Жить здорово!». 11.10 «Ой, ма-мач-ки!..». Сериял. 12.05 «Модный приговор». 13.10 «Дом с лилиями». Сериял. 15.00 «Джавікінгіміс!». 16.20, 01.05 «Тревожная кнопка». 16.40 «Эксплюзив». 18.20 «Вокруг смеха». 18.55 «Дача в придачу!» с «Европро!». 19.00 «Поле чудес». 20.00 «Время». 21.10 «Три аккорда». 23.10 «Что? Где? Когда?» в Беларуси. Летняя серия игр.

РТР-Беларусь

- 07.00 «Утро России». 10.00 «Деревня Live». 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Вести». 12.35, 14.30 «Все могло быть иначе». Сериял. 13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь». 15.35 «Судьба человека». 17.25 «60 минут». 18.35 «Андрей Малахов. Прямой эфир». 20.40, 23.10 «Мои дорогие». Сериял. 00.05 «Кто против?».

НТВ-Беларусь

- 06.00 «Астропрогноз». 06.05, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сергия». 20.00 «Бесмирные игры разума». 20.00 «Одиноким предоставляется

Беларусь 6

- 06.10 «Специальный репортаж». 06.30 «Истории ремонта». 07.10 «Мальцева». 08.05 «Мухтар. Новый след». Сериял. 08.50, 10.20 «Лесник». Сериял. 09.40, 22.45 «ЧП.бум». 11.55, 14.00, 23.20 «Прокурорская проверка». 13.25 «Обзор. Чрезвычайное происшествие». 15.10, 16.30 «Морские дьяволы». Сериял. 17.20 «ДНК». 18.20 «Экспертиза преступлений». 19.35 «Сегодня. Главное». 19.50 «Юристы». Сериял. 20.50 «Консультант». Сериял.

СТВ

- 05.35 «Смотреть всем!». 06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа». 06.20, 07.50 «Утро. Студия хорошего настроения». 07.40, 13.50, 16.50 «Экстренный вызов». 09.15 «Специальный репортаж СТВ». 09.35, 23.00 «Загадки человечества». 10.40 «Документальный спецпроект». 12.30, 21.25, 23.40 «Самые шокирующие гипотезы». 14.00 «Невероятно интересные истории». 15.00 «День секретных проектов». 15.30, 17.00 «Три товарища». Сериял. 19.00 «Поле чудес». 20.00 «Время». 21.10 «Три аккорда». 23.10 «Что? Где? Когда?» в Беларуси. Летняя серия игр.

Мир

- 06.00 «Как в ресторане». 06.25 «Супруги». Сериял. 08.30, 10.20 «Двойная сплошная». Сериял. 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Новости». 10.10 «В постах у цифры». 13.15 «Зал суда. Битва за деньги». 14.10 «Дела семейные. Битва за будущее». 15.05 «Дела семейные. Новые истории». 16.15 «Такому мама не научит». 16.45 «Возвращение Мухтара-2». Сериял. 19.20 «Бесмирные игры разума». 20.00 «Одиноким предоставляется

общежитие». Х/ф.

- 21.50 «Зита и Гита». Х/ф. 00.50 «Держись, шубиз!». 01.15 «Любимый Раджа». Х/ф. 03.40 «Наше кино. История большой любви». 04.10 «Весна». Х/ф.

Россия Культура

- 06.30, 07.00, 07.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.30 «Новости культуры». 06.35, 14.30 «Пещак...». 07.05 «Правила жизни». 07.35 «Легенды мирового кино». 08.00 «Сита и Рама». Сериял. 08.45 «Дом архитектора». 09.10 «Без вины виноватые». Сериял. 10.15 «Петербургская ночь». Х/ф. 12.15 «Божественная Гликерия». 13.00, 19.45 «День славянской письменности и культуры». 15.10 «Тиссы из провинции». 16.40 «Энigma. Зубин Мета». 16.20 «Черные дыры. Белые пятна». 17.00 «Дело №. Петр Столыпин. Покушение в антракте». 17.30 «Исторические концерты». 18.45 «Билет в Большой». 21.20 «Линия жизни». 22.20 «Вокальные параллели». Х/ф. 75 лет Рустаму Хамдамову. 23.50 «2 Верни». 00.35 «Король карлинга». Х/ф. 02.05 «Искатели». 02.50 «Конфликт».

Белсат

- 07.00, 13.30, 19.50, 23.35 «Студия Белсат». 08.05, 14.35, 21.00, 00.40 «Абекаст». 08.30, 15.05 «Размова дня». 08.50, 15.25 «Свідki». «1988». 09.05, 15.40 «Сустрчá?». Эрпартаж. 09.25 «Лонданцы». Сериял.

Акрама

- 10.10 «Belsat Music LIVE». 10.45 «Токиа ад золку да змэркнані». Д/ф. 11.25, 15.55 «Тэктатар – занятак пісіхапатаў». Д/ф. 12.20, 16.55 «Параход». Сериял. 13.05 «Мова нована». «Бандрука, якая вытывомае неровную сістэму і ўзрывае сарца. Індыя». 17.40 «Білскі». 18.10 «Маю права». 18.35 «Кожны з нас». «Урок трагедыі на Німізе». 19.30 «Вось так». 21.25, 01.10 «ГраСвет». 22.05 «Надзея на брамніка». М/ф.

Белсат

- 07.00, 13.30, 19.50, 23.35 «Студия Белсат».

ОНТ

- 07.00, 09.00, 16.00 «Наши новости». 07.10 «Играй, гармонь любими!». 08.00 «Михаил Пуговкин. «Боже, какой тапак!». 23.30 Д/ф.

Беларусь 5

- 07.00 Футбол. Чемпионат мира. У-20. Уругвай-Норвегия. 08.55 «Хоккей для всех». 09.25 «Футбол». «Беларусбэн». Чемпионат Беларуси БАТЭ (Борисов) – ФК «Слуцк». 12.30 «Бреяна на байдарках и каноэ. Этап Кубка мира. Познань. Прямая трансляция». 14.25 «Легенды мирового спорта». 15.00 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. Видеокорнер. 15.35 «Тренировочный день». 16.10, 20.15 Хоккей. Чемпионат мира. Польша. Прямая трансляция (в перверье – «Спорт-центр»). 18.35 Теннис. WTA. Страсбург. Финал. 22.40 Хоккей. Чемпионат мира. Дневник. 23.15 Футбол. Чемпионат Беларуси. Обзор тур.

РТР-Беларусь

- 07.00 «Утро Беларуси». 10.00 «Стойко!». 11.00 «Вести в субботу». 12.00 «Квартырный вопрос». 13.00 «Поехали, поедим!». 14.00 «Секретные материалы». 15.00 «Секретные материалы». 16.00 «Секреты миллионера?». 18.00, 21.10 «Сегодня вечером». 20.00 «Наши новостях». Субботний выпуск. 20.45 «Метеогид». 22.10 «Отступники». Х/ф.

РТР-Беларусь

- 07.00 «Утро Беларуси». 10.00 «Стойко!». 11.00 «Вести в субботу». 12.00 «Квартырный вопрос». 13.00 «Поехали, поедим!». 14.00 «Секретные материалы». 15.00 «Секретные материалы». 16.00 «Секреты миллионера?». 18.00, 21.10 «Сегодня вечером». 20.00 «Наши новостях». Субботний выпуск. 20.45 «Метеогид». 22.10 «Отступники». Х/ф.

ОНТ

- 07.00, 09.00, 16.00 «Наши новости». 07.10 «Маша и Медведь». 07.40 «Жизнь других». 08.40 «Метеогид». 10.10 «Воскресная проповедь». 10.25 «Пасхальные заметки». 10.35 «Архитекторы». 10.40 «Секреты миллионера?». 10.50 «Пакеты на Марку». 17.15 «Подвіг Адэсы». М/ф. 19.35 «Архітекторы». 20.00 «Архітэктура Беларусі». 20.40 «Кальханка». 21.05 «Сабачае сарыя». М/ф. 23.20 «Лягун Еўсцігнеў». Мужчыны не плачуть».

Беларусь 3

- 16.50 Футбол. Кубок Беларуси. Финал. Прямая трансляция. 19.20 Волейбол. Золотая Европа. Мужчины. Беларусь-Чехія. Прямая трансляция. 21.10 Хоккей. Чемпионат мира. Финал. Прямая трансляция (в перверье – «Спорт-центр»). 23.45 «Итоги недели». 00.30 «Тіт-стоп». Капуцына». М/ф.

ОНТ

- 07.00, 09.00, 16.00 «Наши новости». 07.10 «Маша и Медведь». 07.40 «Жизнь других». 08.40 «Метеогид». 10.10 «Воскресная проповедь». 10.25 «Пасхальные заметки». 10.35 «Архитекторы». 10.40 «Секреты миллионера?». 10.50 «Пакеты на Марку». 17.15 «Подвіг Адэсы». М/ф. 19.35 «Архітекторы». 20.00 «Архітэктура Беларусі». 20.40 «Кальханка». 21.05 «Сабачае сарыя». М/ф. 23.20 «Лягун Еўсцігнеў». Мужчыны не плачуть».

Беларусь 5

- 07.00, 09.00, 16.00 «Наши новости». 07.10 «Маша и Медведь». 07.40 «Жизнь других». 08.40 «Метеогид». 10.10 «Минтранс». 10.20 «Добро покаловаться!». 10.30 «Большой город». 11.00 «День секретных проектов». 11.30, 13.40, 16.40 «Балабол». Сериял. 12.30 «Брейн-шоу». 13.00 «Когда все дома». 13.55 «Смеяться разрешается». 19.30 «Неделя». 23.00 «Далекие близкие». Х/ф.

РТР-Беларусь

- 07.00, 09.00, 16.00 «Наши новости». 07.10 «Маша и Медведь». 07.40 «Жизнь других». 08.40 «Метеогид». 10.10 «Минтранс». 10.20 «Добро покаловаться!». 10.30 «Большой город». 11.00 «День секретных проектов». 11.30, 13.40, 16.40 «Балабол». Сериял. 12.30 «Брейн-шоу». 13.00 «Когда все дома». 13.55 «Смеяться разрешается». 19.30 «Неделя». 23.00 «Далекие близкие». Х/ф.

МАЛІТВА І АДПАЧЫНАК разам з Piligrumka.by!

Малітва, духоўная разважанні, цікавыя экспкурсіі, адпачынак на моры! У наші летнія пілігрымкі з адпачынкам на моры!

«пут без травы» – галоў